

Het heiligenboek

Ignatius van Antiochië *Tom Zwaenepoel*

Over het leven van Ignatius van Antiochië (omstreeks 35 – vóór 117) hebben we weinig informatie. Hij zou een leerling van de apostel Johannes zijn geweest. Van 70 tot 107 is hij bisschop in Antiochië. In zijn tijd behoort die stad, samen met Rome en Alexandrië, tot de drie grote metropolen van het Romeinse Rijk. Hij noemt zichzelf *Theophoros* (drager van God) en draagt die bijnaam zijn leven lang. Hij wordt veroordeeld ad bestias (voor de wilde dieren) in het Colosseum. Tijdens de lange gevangenisreis naar Rome dicteert Ignatius zeven brieven aan de verspreide christelijke gemeenten in Klein-Azië en Italië. Meevarende christenen pennen zijn brieven neer omdat hij door zijn boeien niet kan schrijven.

Zijn 'zeven heilige brieven' behoren tot het kostbaarste erfdeel uit de tijd van de jeugdige Kerk. Een van de hoofdthema's is de eucharistie, het geloof dat Christus daadwerkelijk aanwezig is onder de gedaanten van brood en wijn. Ignatius' grote liefde voor Christus verklaart zijn verlangen naar het aangekondigde martelaarschap. Zijn brieven manen emotioneel aan tot eenheid. Hij pleit voor de eenheid van God, Christus, de Kerk en de gelovigen. Als eerste schrijft hij aan de

Kerk het adjectief 'katholiek' toe, wat 'universeel' betekent.

Wie de brieven van Ignatius vandaag leest, zal merken hoe actueel zijn woorden zijn. Hij slaagt erin in concrete taal diep menselijke gedachten en gevoelens te verwoorden. Die verbindt hij met de essentie van de Blijde Boodschap. Zo benadrukt hij telkens opnieuw dat de naam 'christen' pas kunt dragen, als je niet enkel God, Schepper van hemel en aarde, bemint, maar ook je medemens. Het lijkt vanzelfsprekend dat een gelovige ook verbonden is met de vreugde en hoop, verdriet en angst van de mensen van vandaag. Zo lezen we in zijn *Brief aan de Tralliërs*: „Heb elkaar lief met ongedeeld hart.” Die liefde is echter niet beperkt tot diegenen die je graag hebt of die je zeer dierbaar zijn. Ook mensen met wie je niet goed overeenkomt, of die je zelfs haat. „Wie in de liefde leeft, haat niet. De boom herken je aan zijn vruchten”, lezen we in zijn *Brief aan de Efeziërs*. Dan pas wordt duidelijk dat je een waarsichtig christen bent.

In diezelfde brief gaat Ignatius dieper in op de meerwaarde van het luisteren en het zwijgen. „Het is beter te zwijgen en te zijn dan te spreken en te schijnen.” Vandaag is het moeilijk geworden om te zwijgen, laat staan te luisteren

naar anderen. Er zijn veel mensen die niet kunnen zwijgen. Je probeert te zeggen wat op je hart ligt, je hebt nood aan een luisterend oor of wijze raad. Maar je bent nog maar pas begonnen en ze nemen al het woord. Blijkbaar hebben ze al begrepen wat je wilde zeggen. Een grote menselijke kwaliteit is de openheid, luisterbereidheid, openstaan voor iets dat op je afkomt. Dat verklaart trouwens ook waarom de stilte zo kostbaar is. Je voelt het pijnlijk aan bij mensen die nooit zwijgen en aldoor praten.

In het hart van de mens bestaat een verlangen naar God, dat weliswaar niet altijd bewust en duidelijk, maar toch diep is. Dat beschrijft Ignatius onder andere in zijn *Brief aan Polycarpus* (omstreeks 69-155), de bisschop van Smyrna, het huidige Izmir in West-Turkije: „Zoals de stuurmannen na stormachtige winden en door winterstormen beproefd naar een haven verlangen, zo verlangt het huidige tijdstip van jou God te bereiken. Wees nuchter, wees een held van God.”

Brieven kunnen troosten en ondersteunen. Ze geven de lezer te kennen dat je solidair bent, dat je het goed meent met de andere. Je probeert je in te leven in de gedachten en gevoelens van de geadresseerde, een individu of

een groep. Het geschreven woord heeft als voordeel dat je af en toe kunt teruggrijpen naar wat je gelezen hebt. Het ligt vast voor je leven, voor de eeuwigheid. Brieven blijven je begeleiden op je levensweg.

In de schilderkunst wordt Ignatius afgebeeld als bisschop met leeuw of het woord 'Jezus'. Hij geldt als de patroonheilige tegen keelpijn.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

31 augustus, 21.05 uur, Canvas. *Frontline Doctors*, documentaire van Chris en Xand Van Tulleken over de vluchtelingen crisis. De tweelingbroers, allebei arts, willen aan den lijve ondervinden wat het voor migranten is om door Europa te vluchten, midden in de winter.

2 september, 22.10 uur, één. Eerste aflevering van *Poldark*, Brits kostuumdrama over kapitein Ross Poldark, die aan het einde van de achttiende eeuw naar Cornwall terugkeert nadat de Britten net de Amerikaanse Onafhankelijkheidsoorlog hebben verloren.

4 september, 20.10 uur, Canvas. *Wanderlust*, programma waarin filosofe Alicja Gescinska met persoonlijkheden met diverse filosofische en religieuze achtergrond op zoek gaat naar antwoorden op de vraag: wat is de mens? Vandaag ontmoet Gescinska de groene denker Roger Scruton.

4 september, 20.55 uur, Canvas. Eerste aflevering van *The Celts. Blood Iron and Sacrifice*, driedelige BBC-documentaire over de Kelten, een van 's werelds meest mysterieuze oude volkeren.

De vrome kudde

Thuiskomst Ingezonden door Greta Gestels

Gesprek tussen echtelieden:

– Ik zou mijn gezicht niet meer durven te vertonen aan de burens als ik zo laat in de nacht was thuisgekomen! Hoe durf je?

– Ach, schat, wie heeft er mij dan wel gezien?

– Niemand, maar ze hebben je allemaal gehoord!

Treinleed Ingezonden door Maria Terheide

Een bejaarde zit in de trein en laat de conducteur zijn ticket zien. Zegt de conducteur:

– Maar, mijnheer, dat is een jongerenkaart!

Waarop de man:

– Wel, zo kun je nagaan hoelang ik op de trein heb staan wachten!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

inname opluchting	feest- maal zaak (Lat.)	legaal akkoord	deel van Frankrijk	insecten- eter futiliteit	
→	2	↓		↓	
appel →			aanw. vrv.	→	
→		6	schraal berg in Armenie	3	
serval	Bijbelse profeet peilstift	→	↓	voor- voegsel	dans
Europeaan voor →	↓	4	ver- zameling op grote afstand	↓	5
1		steen	↓	in het jaar	→
berouw niet dezelfde	→	8		deci- liter	→
↓			rijst- brande- wijn	↓	7
scheeps- touw →		omslag- doek	→		

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplissing van deze puzzel:
prepark